

Standpunt DEC-RuG over proeven met apen

Het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen (RuG) heeft het standpunt geformuleerd dat uiterste terughoudendheid vereist is met proeven met apen. Bij velen roept onderzoek met apen weerstand op vanwege de specifieke morele en maatschappelijke status die de maatschappij aan apen toekent. De DierExperimentenCommissie van de Rijksuniversiteit Groningen (DEC-RuG) houdt rekening met deze achtergrond bij de beoordeling van onderzoek waarbij apen zijn betrokken. Om dit te effectueren heeft zij het volgende standpunt geformuleerd.

Uitgangspunt van de DEC-RuG is dat experimenten met apen gerechtvaardigd kunnen zijn indien deze experimenten van wezenlijk belang zijn voor de vervulling van essentiële behoeften van mens of dier en er haalbare alternatieven ontbreken.

Van een essentiële behoefte van mensen is sprake wanneer het gaat om:

- het gevrijwaard blijven van dodelijke ziektes of van ziektes, pijn en beperkingen die de normale ontwikkeling tot en het functioneren als persoon over langere tijd belemmeren, dan wel alleen tegen zeer hoge kosten (van diverse aard) mogelijk maken.
Het *ontwikkelen tot en het functioneren als persoon* refereert aan het vermogen om in vrijheid en waardigheid autonoom te kunnen leven en uitvoering te kunnen geven aan zijn of haar levensplan.

Van een essentiële behoefte van dieren is sprake wanneer het gaat om:

- het gevrijwaard blijven van zeer ernstig ongerief in de vorm van langdurig en hevige pijn, malaise en stress (meestal, maar niet alleen als gevolg van ziekten).

Bovenstaande overwegingen hebben vooral betrekking op onderzoek ten bate van biomedische en veterinaire doeleinden, waarvoor apen speciaal gefokt en gehouden worden. Er vindt echter ook onderzoek plaats aan apen in hun oorspronkelijke leefsituatie (aan wilde dieren) en aan apen bijvoorbeeld in dierentuinen. In deze situaties kan onderzoek aan apen gerechtvaardigd zijn indien het bijdraagt aan de verbetering van de leefomstandigheden van de dieren zelf: de bescherming van het ecosysteem waarin zij leven of een verbetering van het huisvestings- of voedingssysteem waarin zij verkeren.

De DEC-RuG verwacht van de aanvrager van onderzoek met apen dat hij in de aanvraag zorgvuldig aandacht besteedt aan de wenselijkheid of noodzaak van het onderzoek en het ontbreken van haalbare alternatieven.

Voor haar beoordeling van een dierproef met apen vraagt de DEC-RuG doorgaans het oordeel van een of meer externe deskundigen over het belang van de proef, de betrokkenheid van essentiële behoefte van mens en dier en de vraag of haalbare alternatieven beschikbaar zijn. De commissie neemt pas een besluit nadat de onderzoeker het onderzoek persoonlijk in de commissie heeft toegelicht.